

Отже, цифровізація адвокатської діяльності в Україні ще потребує вдосконалення у процесі створення правової держави, щоб демонструвати прозорість, відкритість і ефективність діяльності адвокатури.

Список використаної літератури:

1. Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг: Указ Президента України від 29 липня 2019 року № 558/2019. URL:<https://www.president.gov.ua/documents/5582019-28853>
2. Єдиний реєстр адвокатів України. URL:<https://erau.unba.org.ua/>
3. Позиція голови Національної асоціації адвокатів України «Діджиталізація адвокатури: як впровадження інновацій зробило українських адвокатів однією з найпрогресивніших спільнот у Європі». URL:<https://unba.org.ua/publications/4604-didzhitalizaciya-advokaturi-yak-vprovadzheniya-innovacij-zrobilo-ukrains-kih-advokativ-odnieyu-z-najprogresivnishih-spil-not-u-evropi.html>

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Нестерчук Лілія Петрівна**

Вовк В.В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СТАТУСНОГО ПРАВА АДВОКАТА ЩОДО ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ АДВОКАТСЬКИХ ЗАПИТІВ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Не підлягає сумніву, що фронтальне впровадження діджиталізації виключно важливе для модернізації економіки України та якості надання адміністративних послуг, і відповідний юридичний супровід однозначно необхідний для забезпечення проведення процесів діджиталізації, тому діджиталізація юридичної сфери повинна не просто супроводжувати важливі сфери і суспільства, а повинна передувати їм.

Тому виключно вкрай позитивним є те, що діджиталізація юридичної сфери вже обговорюється і починається, причому відповідні розробки ведуться дуже багатогранно і багатопланово.

У зв'язку з викладеним представляється справедливим твердження П. Є. Короткової про те, що «комп'ютерні технології поступово входять в усі сфери нашого життя, і адвокатська діяльність – не виняток, тому в даний час необхідно докладати всіх зусиль з метою розвитку корпоративної цифровізації та відповідно і діджиталізації екосистеми адвокатури як частини цифрової системи України» [3].

В якості завдань сучасної вітчизняної адвокатури повинні виступати як надання юридичної допомоги всім зацікавленим особам, змушеним пристосовуватися до умов, що змінюються, так і – одночасно – осучаснення роботи самої адвокатури, так само вимушеної пристосовуватися до процесу діджиталізації соціально-економічного життя держави і суспільства в цілому.

Інститут адвокатури вже тим чи іншим чином пристосовується до сучасних технологій, а саме: Єдиний реєстр адвокатів України, де адвокати можуть оплачувати щорічні внески, доповнювати певну інформацію про себе в ЄРАУ, автоматизувати облік балів підвищення кваліфікації, переглядати інформацію стосовно інших адвокатів, мають доступ до адвокатського ордеру (наразі не треба надавати паперове підтвердження ордеру разом з адвокатським запитом, оскільки адресати можуть і повинні самостійно перевіряти його за допомогою онлайн-реєстру) [4].

Право адвоката на отримання інформації за допомогою адвокатських запитів є одним з статусних прав адвокатів, що передбачене Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [2].

Сьогодні існує стала практика щодо здійснення адвокатських запитів. Зазвичай, вони робляться у паперовій формі у вигляді замовного листа. З 2014 року адвокати можуть здійснювати адвокатський запити в електронній формі шляхом надсилання такого запиту на офіційну електронну адресу органу або підприємства, посвідчуючи його електронним підписом.

Отримання ЄЦП не є проблемою в сучасному розвинутому суспільстві, але є і проблема – технічне забезпечення адресатів адвокатського запиту, оскільки органи державної влади, органи місцевого самоврядування та ін. повинні мати одночасно організаційну і технічну можливість для розгляду адвокатських запитів в електронній формі.

У зв'язку з цим справедливим є твердження про те, що в даний час можливість застосування даного статусного права шляхом направлення адвокатського запиту в електронній формі фактично обмежене.

Однак дана обмеженість ні в якому разі не означає того, що адвокатура повинна відступати і знижувати темпи діджиталізації, як напрямку реформування організації адвокатської діяльності, так і організації адвокатури. Навпаки, необхідно показувати як високий рівень діджиталізації всіх виробничих процесів в рамках адвокатської діяльності, так і готовність інтегруватися в сферу діджиталізації всієї юридичної сфери.

Зокрема, можна сформулювати тезу про те, що при наявності відповідної можливості українські адвокати повинні спрямовувати адвокатські запити одночасно і в паперовій, і в електронній формі, демонструючи реальну готовність приймати участь в системі електронного документообігу (навіть якщо згадані вище адресати адвокатських запитів виявляться не готовими до участі в ній) і в той же час – досягнутий високий рівень діджиталізації інституту адвокатського запиту.

Ця теза є беззаперечним доказом необхідності синхронізації процесів діджиталізації адвокатури та діджиталізації всієї юридичної сфери в цілому, оскільки цього вимагає Конституція України, закріплюючи в ст. 59 право кожного на отримання правничої допомоги та в ст. 131-2 для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура [1]. І для того, щоб ця допомога на виконання конституційного положення була найбільш ефективна, і адвокатура (співтовариство адвокатів), і уповноважені органи і організації, з якими адвокати взаємодіють, мають в рівній мірі забезпечувати відповідність адвокатської діяльності всім найсучаснішим вимогам.

Таким чином, діджиталізація адвокатури має позитивний характер, але зараз амбіції інформатизації значно перевищують реальні можливості їх задовольнити. Позаяк, багато процесів у повсякденній роботі практикуючого адвоката, його взаємодії з органами державної влади, правосуддя і тд. потрібно перевести в онлайн форму у найближчий рік (згідно із державною стратегією розвитку документообігу).

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/conv#n204>.
3. Короткова П. Є. До питання про уніфікацію процедури складання кваліфікаційного іспиту на присвоєння статусу адвоката. *Адвокатська практика*. 2019. № 1. С. 29.
4. Діджиталізація адвокатури: як впровадження інновацій зробило українських адвокатів однією з найпрогресивніших спільнот у Європі. URL: https://protocol.ua/ru/didigitalizatsiya_advokaturi_yak_vprovadgennya_innovatsiy_zrobilo_ukrainskih_advokativ_odnieyu_z_nayprogresivnishih_splnot_u_evropi/.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**